

Dosarul nr. 2ra-1770/21
2-18183973-01-2ra-22102021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru)

DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Aliona Miron
Ghenadie Plămădeală
Ala Cobăneanu

cu participarea translatorului Larisa Rusnac

examinând în ședință publică recursul declarat de administratorul autorizat al Societății cu Răspundere Limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvență, Vitalie Roșca

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Culai împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvență cu privire la transmiterea în posesiune a bunurilor gajate pentru vânzarea ulterioară în scopul stingerii datoriei, anularea interdicțiilor și încasarea cheltuielilor de judecată și la

cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvență împotriva lui Ion Culai cu privire la anularea recipiselor, recunoașterea nulă a contractelor de gaj și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Ion Culai, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz, casată integral hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea inițială și respinsă cererea reconvențională

constată:

La 22 iunie 2011, Ion Culai a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Radilen-Com” cu privire la transmiterea în posesiune a bunurilor gajate pentru vânzarea ulterioară în scopul stingerii datoriei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 1 iulie 2008, SRL „Radilen-Com”, reprezentată de administratorul Dumitru Timotin a împrumutat de la el suma de 80 000 de euro pe un termen de până la 1 iulie 2009, iar la 1 august 2008 suma de 68 000 de euro pe un termen de până la 1 august 2009.

A menționat că banii au fost transmiși integral administratorului SRL „Radilen-Com”, Dumitru Timotin până la semnarea contractelor de gaj.

Astfel, pentru asigurarea rambursării în termen a echivalentului sumei de 80 000 de euro, la 3 iulie 2008, SRL „Radilen-Com” a gajat următoarele bunuri imobile: 53,43 % teren pentru construcție locativă cu suprafața de 0,1123 ha, număr cadastral XXXXX, trecut în registrul cadastral sub nr. 3012 din 12 aprilie 2006, din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX; construcție (casă de locuit individuală), număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de 113,9 m², construcție (construcție accesorie) cu număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de 113,9 m², construcție (construcție accesorie), număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de 12,0 m², construcție (construcție accesorie), număr cadastral XXXXX.03, cu suprafața totală de 45,7 m² din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX.

A precizat că imobilul gajat aparținea SRL „Radilen-Com” în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2780 din 7 mai 2008, autentificat de notarul privat Olga Golobciuc și înregistrat la ÎS „Cadastru” la 13 mai 2008, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, eliberat de ÎS „Cadastru” la 19 iunie 2008.

Totodată, pentru asigurarea rambursării în termen a echivalentului sumei de 68 000 de euro, la 21 august 2008, SRL „Radilen-Com” a gajat următoarele bunuri: 52,72 % teren pentru construcție locativă, cu suprafața de 0,1138 ha, număr cadastral XXXXX, trecut în registrul cadastral sub nr. 3160 din 10 martie 2008 din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, construcție (casă de locuit individuală), număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de 71,2 m², construcție (construcție accesorie), număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de m², construcție (construcție accesorie), număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de m² din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX.

Imobilul gajat aparținea SRL „Radilen-Com” în baza contractului vânzare-cumpărare nr. 4547 din 14 iulie 2008, autentificat de notarul Olga Golubciuc și înregistrat la ÎS „Cadastru” la 23 iulie 2008, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, eliberat de ÎS „Cadastru” la 3 februarie 2008.

A evidențiat că SRL „Radilen-Com” nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea împrumutului și, astfel, a încălcat prevederile pct. 1 din contractele de gaj din 3 iulie 2008 și 21 august 2008.

Conform prevederilor pct. 7 din contractele de gaj, în caz de nerambursare în termen a împrumutului, dânsul este în drept de a realiza bunurile gajate în modul stabilit de legislație, cu acționarea corespunzătoare în instanța de judecată.

Așadar, pentru apărarea drepturilor sale și respectarea procedurilor stabilite de legislație, la 26 iunie 2009 și 21 aprilie 2011, a expediat în adresa SRL „Radilen-Com” notificări privind transmiterea obiectelor gajate pe cale amiabilă, însă acestea au fost lăsate fără răspuns.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 492, 572, 680 Cod civil, art. 28, 166 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, transmiterea în posesia lui a bunurilor gajate prin contractele de gaj din 3 iulie 2008 și 21 august 2008 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 23 martie 2012, SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență a depus cerere reconvențională împotriva lui Ion Culai cu privire la anularea recipiselor, recunoașterea nulă a contractelor de gaj și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că recipisele din 1 iulie 2008 în sumă de 80 000 de euro și din 1 august 2008 în sumă de 68 000 de euro, semnate de către administratorul SRL „Radilen-Com”, nu pot constitui contracte de împrumut potrivit art. 867 Cod civil, deoarece în recipisele date lipsește semnătura contabilului-șef, care era obligatorie conform art. 18 din Legea contabilității.

A indicat că Ion Culai nu a prezentat probe care să confirme că banii împrumutați au fost introduși în casa contabilității sau în conturile bancare ale SRL „Radilen-Com”.

La fel, a susținut că, contrar cap. V și VI din Legea cu privire la notariat, au fost perfectate și autentificate contractele de gaj din 3 iulie 2008 și 21 august 2008, deoarece la baza acestor contracte stau recipisele din 1 iulie 2008 și 1 august 2008, ci nu contractul de împrumut care este obligatoriu la baza perfectării și autentificării contractului de gaj pentru bunurile date, cerință prevăzută obligatoriu în art. 51 din Legea cu privire la notariat

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 216, 217, 228, 229 Cod civil, art. 56, 60, 172, 173 CPC, art. 18, 19, 20 din Legea contabilității, art. 51 din Legea cu privire la notariat.

A solicitat admiterea acesteia, anularea recipiselor din 1 iulie 2008 în valoare de 80 000 de euro și din 21 august 2008 în valoare de 68 000 de euro, recunoașterea nulă a contractelor de gaj din 3 iulie 2008 asupra terenului construcție locativă din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, număr cadastral XXXXX și din 21 august 2008 asupra terenului construcție locativă din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, număr cadastral XXXXX, încasarea cheltuielilor de judecată, precum și respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Ion Culai.

Prin încheierea din 12 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii de partea SRL „Radilen-Com”, investitorii în construcția blocului locativ din or. Cricova str. Libertății, notați în Registrul bunurilor imobile și validați în calitate de creditori de instanța de insolvență - Ludmila Rudei, Victor Tulbure, Igor Tanasiev, Olga Sanduleac, Sergiu Gorceac, Ruslan Țulan, Tudor Lopată, Oleg Zara, Ruslan Rusu, Olga Barbăneagră, Alexandru Țîmbal, Olga Șcerbani, Nina Vahnei, Victor Burunciuc, Dumitraș Valerie, Larisa Motilica, Galina Semeniuc, Lucia Vozian, Nadejda Barbăroșie și Ludmila Grosul.

Pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență a depus cerere de modificare și concretizare a acțiunii reconvenționale, menționând că Ion Culai s-a adresat în instanța de insolvență cu o cerere de validare a creanțelor în sumă de 80 000 de euro și 68 000 de euro, cu satisfacerea prioritara a împrumutului bănesc din bunurile gajate din masa debitoare

pentru a fi transmise în vederea comercializării, încasarea sumei împrumutului și a cheltuielilor de judecată.

În acest sens, la 26 noiembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea privind respingerea cererii lui Ion Culai, concluzionând că recipisele semnate de către administratorul SRL „Radilen-Com” și acțiunile notarului Olga Golubciuc nu sunt valabile, deoarece au fost întocmite cu încălcarea legislației în vigoare și anume a prevederilor art. 18-20 din Legea contabilității și ale capitolelor V și VI din Legea cu privire la notariat, în special art. 51.

Prin urmare, recipisele nu întrunesc cerințele prevăzute de normele menționate, respectiv nu pot servi ca temei pentru a fi calificate ca contracte de împrumut în baza cărora să fie autentificate contractele de gaj.

A considerat că instanța de insolabilitate s-a expus asupra legalității și valabilității recipiselor, fapt care are puterea lucrului judecat.

Prin încheierea protocolară din 13 mai 2014 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu fostul administrator al SRL „Radilen-Com”, Dumitru Timotin.

Prin încheierea protocolară din 21 noiembrie 2014 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată și inadmisibilă cererea lui Dumitru Timotin, Iuliei Timotin și Ludmillei Timotin privind atragerea cofondatorilor SRL „Radilen-Com”, Iulia Timotin și Ludmila Timotin, în calitate de intervenienți accesorii.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2014 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Culai.

Au fost transmise în posesia lui Ion Culai pentru vânzare în scopul stingerii datoriei în sumă de 80 000 de euro bunurile imobile, ce aparțin SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate și anume: 53,43 % teren de construcție locativă, cu suprafața de 0,1123 ha, număr cadastral XXXXX, trecut în Registrul cadastral la nr. 3012 din 12 aprilie 2006 din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, construcție (casa de locuit individuală) cu număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de 113,9 m², construcție (construcție accesorie), număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de 12,0 m², construcție (construcție accesorie), număr cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 45,7 m² din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX.

Au fost transmise în posesia lui Ion Culai pentru vânzare în scopul stingerii datoriei în sumă de 68 000 de euro bunurile imobile ce aparțin SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate și anume: 52,72 % teren pentru construcție locativă, cu suprafața de 0,1138 ha, număr cadastral XXXXX, trecut în Registrul cadastral sub nr. 3160 din 10 martie 2008 din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, construcție (casa de locuit individuală), număr cadastral XXXXX01, cu suprafața exterioară de 71,2 m², construcție (construcție accesorie), număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de 14,9 m², construcție (construcție accesorie), număr cadastral XXXXX, cu suprafața exterioară de 21,2 m² din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX.

A fost încasată de la SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate în beneficiul lui Ion Culai taxa de stat în sumă de 11 893,21 de lei.

A fost respinsă cererea reconvențională depusă de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 18 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Radilen-Com”, casată integral hotărârea din 22 decembrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea înaintată de Ion Culai.

A fost admisă acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență.

Au fost anulate recipisele din 1 iulie 2008 în sumă de 80 000 de euro și din 1 august 2008 în sumă de 68 000 de euro.

Au fost recunoscute nule contractele de gaj din 3 iulie 2008 și din 21 august 2008 încheiate între SRL „Radilen-Com” și Ion Culai.

Prin decizia din 20 aprilie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Ion Culai, casată decizia din 18 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău și trimisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 5 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Radilen-Com”, casată hotărârea din 22 decembrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ion Culai și admisă acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență.

Au fost anulate recipisa din 1 iulie 2008 în sumă de 80 000 de euro și recipisa din 1 august 2008 în sumă de 68 000 de euro.

Au fost recunoscute nule contractele de gaj din 3 iulie 2008 și 21 august 2008 încheiate între SRL „Radilen-Com” și Ion Culai.

Prin decizia din 16 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Ion Culai, casată decizia din 5 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 5 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Radilen-Com” și menținută hotărârea din 22 decembrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

Prin decizia din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de lichidatorul SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, Vitalie Roșca, casate decizia din 5 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 22 decembrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară din 6 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii investitorii SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență - Andrei Culai, Vasile Crăciunel, Daria Ostap, Inga Ostap, Tatiana Iachimenco, Tamara Balaban, Mihail Enache, Galina Enache, Olga Cebaniuc și Tatiana Culai.

Prin încheierea protocolară din 21 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Primăria or. Cricova și notarul Olga Golubciuc.

La 19 februarie 2019, Ion Culai, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat transmiterea în posesiunea sa a bunului imobil gajat, ce aparține cu drept de proprietate SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate cu dreptul de vânzare ulterioară în scopul stingerii datoriei în mărime de 80 000 de euro și anume: 53,43 % cotă-parte din terenul pentru construcția cu destinație locativă, cu suprafața de 0,1123 ha, numărul cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, transmiterea în posesiunea sa a bunului imobil gajat, ce aparține cu drept de proprietate SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate cu dreptul de vânzare ulterioară în scopul stingerii datoriei în mărime de 68 000 de euro și anume: 52,72 % cotă-parte din terenul pentru construcție cu destinație locativă cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, anularea tuturor interdicțiilor și restricțiilor din Registrul bunurilor imobile aplicate asupra bunurilor imobile - 53,43 % cotă-parte din terenul pentru construcția cu destinație locativă, cu suprafața de 0,1123 ha, numărul cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX și 52,72 % cotă-parte din terenul pentru construcție cu destinație locativă cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, încasarea de la SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate în beneficiul lui Ion Culai a cheltuielilor de judecată suportate, constituite din taxa de stat în sumă de 19 948,21 de lei (100+11 893,21+7 955 de lei) și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 20 000 de lei, în total suma de 39 948,21 de lei.

Suplimentar, a invocat că potrivit autorizației de desființare nr. 41 din 18 octombrie 2010, a fost autorizată executarea lucrărilor de desființare a casei de locuit și construcțiilor auxiliare din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, iar potrivit actului de inspectare nr. 0101/10/7073 din 17 noiembrie 2010, a fost stabilit că casa de locuit 01 lit. (A, a), 02 (lit.-1, Bucătărie de vară), 03 (lit.-2, Șură), 03 (lit.-3, Șură), 03 (lit.-4, Șură), situate pe lotul de teren cu număr cadastral XXXXX din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX sunt demolate în baza autorizației de desființare menționate.

De asemenea, conform autorizației de desființare nr. 40 din 18 octombrie 2010, a fost autorizată executarea lucrărilor de desființare a casei de locuit și construcțiilor auxiliare din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, iar potrivit actului de inspectare nr. 0101/10/7090 din 17 noiembrie 2010, a fost stabilit că casa de locuit 01 lit. (A, A1), 02 (lit.-1, Șură), 03 (lit.-2, Șură), situate pe lotul de teren cu număr cadastral XXXXX din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX sunt demolate în baza autorizației de desființare nominalizate.

Astfel, bunurile imobile indicate nu mai există în natură, fiind radiate din Registrul bunurilor imobile, fapt ce se confirmă prin extrasele din Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ion Culai.

A fost admisă parțial acțiunea reconvențională depusă de SRL „Radilen-Com”.

A fost constatată nulitatea recipisei din 1 iulie 2008 în sumă de 80 000 de euro.

A fost constatată nulitatea contractelor de gaj nr. 4385 din 3 iulie 2008 și nr. 5435 din 21 august 2008 încheiate între SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate și Ion Culai.

Au fost încasate de la Ion Culai în beneficiul statului cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 37 515 de lei.

Au fost încasate de la SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate în beneficiul statului cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 12 485 de lei, ce urmează a fi achitată nu mai târziu de 6 luni din data adoptării hotărârii judecătorești.

În rest, cererea înaintată de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate privind anularea recipisei din 21 august 2008 în sumă de 68 000 de euro și cererea privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Culai, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz, casată integral hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Culai.

Au fost transmise lui Ion Culai cota-parte în mărime de 53,43 % din terenul destinat pentru construcție locativă ce aparține SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate, cu suprafața de 0,1123 ha, înregistrat cu nr. cadastral XXXXX, amplasat pe adresa str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX și cota-parte în mărime de 52,72 % din terenul destinat pentru construcție locativă ce aparține SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate, cu suprafața de 0,1138 ha, înregistrat cu nr. cadastral XXXXX, amplasat pe adresa str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX conform contractelor de gaj din 3 iulie 2008 în scopul rambursării datoriei de 80 000 de euro și din 21 august 2008 în scopul rambursării datoriei de 68 000 de euro și ridicate restricțiile aplicate asupra cotelor-părți de terenuri menționate din Registrul bunurilor imobile.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate.

Au fost încasate în beneficiul lui Ion Culai din contul SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate suma de 19 948,21 de lei, cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, 4 200 de lei, cheltuieli de judecată pentru achitarea suplimentară a taxei de stat în instanța de apel, suma de 28 400 de lei, cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

La 8 octombrie 2021, administratorul autorizat al SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate, Vitalie Roșca a declarat recurs împotriva deciziei din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu transmiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului a invocat că Ion Culai nu a respectat procedura prealabilă, deoarece ultimul a depus cererea de chemare în judecată la 22 iunie 2011, iar preavizul de exercitare a dreptului de gaj a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile XXXXX la 27 decembrie 2011, iar repetat la 8 februarie 2019, preavizul de exercitare a dreptului de gaj a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile

315605008 la 8 februarie 2019, respectiv această procedură a fost realizată după depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin urmare, a remarcat că înregistrarea preavizului de exercitare a dreptului de gaj în Registrul bunurilor imobile XXXXX și în Registrul bunurilor imobile 315605008, după depunerea cererii de chemare în judecată nu reprezintă o procedură prealabilă, fiind o procedură de înlăturare a neajunsurilor, care nu poate fi aplicată speței date.

A considerat că la primirea cererii de chemare în judecată, instanța de judecată nu avea decât să verifice, la indicațiile instanței de recurs care sunt obligatorii pentru instanțele inferioare (decizia din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție), dacă a fost sau nu respectată procedura prealabilă.

De asemenea, a comunicat că după înaintarea cererii de chemare în judecată și soluționarea irevocabilă a chestiunii cu privire la admiterea și validarea creanțelor principale ale lui Ion Culai în mărime de 148 000 de euro față de patrimoniul debitorului insolubil, a fost constatat că Ion Culai nu are statut de creditor ipotecar.

A menționat că, în temeiul prevederilor art. 487 alin. (1) Cod civil și art. 30 alin. (1) din Legea cu privire la ipotecă, doar creditorul ipotecar este în drept să execute dreptul de ipotecă, Ion Culai nefiind creditor ipotecar, or acesta, prin intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Radilen-Com”, urma să dețină calitatea procesuală în cadrul procesului de insolabilitate de creditor garantat.

Totodată, a afirmat că, deși a fost constatat irevocabil că recipisele semnate de către administratorul SRL „Radilen-Com” nu sunt valabile prin efectul legii, conform art. 867 alin. (1) Cod civil, recipisele la dispozițiile de încasare prezentate de Ion Culai nu sunt însoțite de bonuri fiscale (bon de casă).

Respectiv, inexistența bonurilor de casă confirmă faptul că achitarea sumelor de către SRL „Radilen-Com” în baza recipiselor menționate nu a avut loc.

A mai notat că din conținutul ambelor recipise rezultă că raportul obligațional s-a născut între administratorul SRL „Radilen-Com”, ca împrumutat și Ion Culai, ca împrumutător, iar faptul că pe aceste recipise este aplicată ștampila SRL „Radilen-Com” nu denotă că persoana juridică este parte a recipiselor respective.

Cu referire la cerința privind anularea tuturor interdicțiilor și sechestrului aplicat asupra bunurilor imobile, a considerat că speței sunt aplicabile prevederile art. 180 alin. (1) CPC, deoarece potrivit Registrului bunurilor imobile XXXXX și XXXXX sunt aplicabile interdicții de instanța de insolabilitate, deci doar instanța de insolabilitate le poate anula/ridica și aceasta, doar în limita Legii insolabilității.

La 22 octombrie 2021, în adresa lui Ion Culai, Ruslan Țulan, Olga Barbăneagră, Tatiana Culai, Oleg Zara, Ludmila Grosul, Dumitru Timotin, Nina Vahnei, Sergiu Gorceac, Victor Tulbure, Valeria Dumitraș, Olga Sanduleac, notarului Olga Golubciuc, Tudor Lopată, Victor Burunciuc, Nadejda Barbăroșie, Igor Tanasiev, Tamara Balaban, Ludmila Rudei, Vasile Crăciunel, Galina Semenciuc, Alexandru Țîmbal, Larisa Motilica, Tatiana Iachimenco, Galina Enache, Andrei Culai, Olga Șcerbani, Daria Ostap, Ruslan Rusu, Primăria or. Cricova, Mihail Enache, Lucia Vozian, Inga Ostap, a fost expediată copia cererii de recurs depusă de administratorul autorizat al SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate, Vitalie Roșca, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului

(f. d. 149-150 vol. V), fiind recepționată de către Ion Culai la data de 5 noiembrie 2021, de către Ludmila Grosul la data de 28 octombrie 2021, de către Nadejda Barbăroșie la data de 1 noiembrie 2021, de către Galina Semenciuc la data de 1 noiembrie 2021, de către Ruslan Rusu la data de 27 octombrie 2021, de către Nina Vahnei la data de 1 noiembrie 2021, de către Olga Sanduleac la data de 1 noiembrie 2021, de către Oleg Zara la data de 27 octombrie 2021, de către Ludmila Rudei la data de 27 octombrie 2021, de către Olga Șcerbani la data de 28 octombrie 2021, de către Lucia Vozian la data de 28 octombrie 2021, de către Victor Tulbure la data de 28 octombrie 2021, de către Larisa Motilica la data de 29 octombrie 2021, de către Alexandru Țîmbal la data de 28 octombrie 2021, de către Ruslan Țulan la data de 28 octombrie 2021 ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 194-208 vol. V).

Correspondența menționată expediată în adresa lui Dumitru Timotin, Valeriu Dumitraș, Sergiu Gorceac, Tudor Lopată, Olga Barbăneagră, Igor Tanasiev a fost returnată în adresa Curții Supreme de Justiție, de către oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 209-214 vol. V).

Astfel, este de notat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește *trimiterea nereclamată* ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza *nesolicitării sau refuzului de recepționare* a acesteia.

La 19 noiembrie 2021, Ion Culai, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz a depus referință la recursul declarat de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 9 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 98-99 vol. V), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 8 octombrie 2021 în termenul legal.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, audiind opinia reprezentantului recurente SRL „Radilen-Com” - avocatul Vasile Lungu, reprezentantului intimatului Ion Culai - avocatul Vladislav Pantaz, reprezentantului intervenientului accesoriu Primăria or. Cricova - Vladimir Răcilă, intervenienților accesorii Tatiana Iachimenco și Daria Ostap în cadrul ședinței de judecată publice din 9 iunie 2022, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel

și să trimită cauza spre judecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Actele cauzei denotă că prin cererea de chemare în judecată depusă la 22 iunie 2011, concretizată pe parcursul examinării cauzei, împotriva SRL „Radilen-Com”, intervenienți accesorii Ludmila Rudei, Victor Tulbure, Igor Tanasiev, Olga Sanduleac, Sergiu Gorceac, Ruslan Țulan, Tudor Lopată, Olga Zara, Ruslan Rusu, Olga Barbăneagră, Alexandru Țimbal, Olga Șcerbani, Nina Vahnei, Victor Burunciuc, Dumitraș Valerie, Larisa Motilica, Galina Semeniuc, Lucia Vozian, Nadejda Barbăroșie și Ludmila Grosul, fostul administrator al SRL „Radilen-Com”, Dumitru Timotin, Andrei Culai, Vasile Crăciunel, Daria Ostap, Inga Ostap, Tatiana Iachimenco, Tamara Balaban, Mihail Enache, Galina Enache, Olga Cebaniuc și Tatiana Culai, Primăria or. Cricova și notarul Olga Golubciuc, cu ulterioarele concretizări, a solicitat transmiterea în posesiunea sa a bunului imobil gajat, ce aparține cu drept de proprietate SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate cu dreptul de vânzare ulterioară în scopul stingerii datoriei în mărime de 80 000 de euro și anume: 53,43 % cotă-parte din terenul pentru construcția cu destinație locativă, cu suprafața de 0,1123 ha, numărul cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, transmiterea în posesiunea sa a bunului imobil gajat, ce aparține cu drept de proprietate SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate cu dreptul de vânzare ulterioară în scopul stingerii datoriei în mărime de 68 000 de euro și anume: 52,72 % cotă-parte din terenul pentru construcție cu destinație locativă cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, anularea tuturor interdicțiilor și restricțiilor din Registrul bunurilor imobile aplicate asupra bunurilor imobile - 53,43 % cotă-parte din terenul pentru construcția cu destinație locativă, cu suprafața de 0,1123 ha, numărul cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX și 52,72 % cotă-parte din terenul pentru construcție cu destinație locativă cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, încasarea de la SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate în beneficiul lui Ion Culai a cheltuielilor de judecată suportate, constituite din taxa de stat în sumă de 19 948,21 de lei (100+11 893,21+7 955 de lei) și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 20 000 de lei, în total suma de 39 948,21 de lei.

La rândul său, SRL „Radilen-Com”, în proces de insolabilitate, la data de 23 martie 2012, a depus acțiunea reconvențională împotriva lui Ion Culai, cu ulterioarele concretizări, prin care a solicitat anularea recipiselor din 1 iulie 2008 în valoare de 80 000 de euro și din 21 august 2008 în valoare de 68 000 de euro, recunoașterea nulă a contractelor de gaj din 3 iulie 2008 asupra terenului construcție locativă din str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX, număr cadastral XXXXX și din 21 august 2008 asupra terenului construcție locativă din str. XXXXX or.

XXXXX mun. XXXXX, număr cadastral XXXXX01 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, prin hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ion Culai. A admis parțial acțiunea reconvențională depusă de SRL „Radilen-Com”, a constatat nulitatea recipisei din 1 iulie 2008 în sumă de 80 000 de euro, a constatat nulitatea contractelor de gaj nr. 4385 din 3 iulie 2008 și nr. 5435 din 21 august 2008 încheiate între SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență și Ion Culai, a încasat de la Ion Culai în beneficiul statului cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 37 515 de lei, a încasat de la SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență în beneficiul statului cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 12 485 de lei, ce urmează a fi achitată nu mai târziu de 6 luni din data adoptării hotărârii judecătorești. În rest, cererea înaintată de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență privind anularea recipisei din 21 august 2008 în sumă de 68 000 de euro și cererea privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Ion Culai, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz, instanța de apel a admis apelul, a casat integral hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și a emis o nouă hotărâre, prin care a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Culai, a transmis lui Ion Culai cota-parte în mărime de 53,43 % din terenul destinat pentru construcție locativă ce aparține SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, cu suprafața de 0,1123 ha, înregistrat cu nr. cadastral XXXXX, amplasat pe adresa str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX și cota-parte în mărime de 52,72 % din terenul destinat pentru construcție locativă ce aparține SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, cu suprafața de 0,1138 ha, înregistrat cu nr. cadastral XXXXX, amplasat pe adresa str. XXXXX or. XXXXX mun. XXXXX conform contractelor de gaj din 3 iulie 2008 în scopul rambursării datoriei de 80 000 de euro și din 21 august 2008 în scopul rambursării datoriei de 68 000 de euro și ridicate restricțiile aplicate asupra cotelor-părți de terenuri menționate din Registrul bunurilor imobile. A respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență. A încasat în beneficiul lui Ion Culai din contul SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență suma de 19 948,21 de lei, cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, 4 200 de lei, cheltuieli de judecată pentru achitarea suplimentară a taxei de stat în instanța de apel, suma de 28 400 de lei, cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, decizia instanței de apel este una nemotivată, concluziile fiind expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere convenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator reținut de prima instanță, precum și normele de drept ce reglementează acest aspect.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică *circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei*, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Așadar, se constată că instanța de apel la adoptarea soluției sale, a reținut, în linii generale, ca temei de admitere a acțiunii inițiale a lui Ion Culai, faptul că SRL „Radilen-Com” nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea la timp și integral a datoriei conform contractelor de împrumut din 1 iulie 2008 în valoare de 80 000 de euro și din 1 august 2008 în valoare de 68 000 de euro, iar Ion Culai este îndreptățit să solicite transmiterea silită în posesie a bunurilor gajate prin contractele de gaj nr. 4385 din 3 iulie 2008 și nr. 5435 din 21 august 2008, încheiate între SRL „Radilen-Com”, reprezentată de administratorul Dumitru Timotin în calitate de debitor gajist și Ion Culai în calitate de creditor gajist și autentificate de către notarul privat Olga Golubciuc.

La o astfel de concluzie instanța de apel a ajuns, însă, fără a da o apreciere clară și exhaustivă argumentelor SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate precum că în vederea inițierii executării dreptului de gaj (ipotecă), creditorul gajist (ipotekar) este obligat să înregistreze în Registrul bunurilor imobile preavizul privind executarea dreptului de gaj (ipotecă) la care se anexează dovada notificării debitorului gajist (ipotekar) (f. d. 9 vol. II).

Sub acest aspect, se constată că instanța de apel a constatat respectarea de către Ion Culai a procedurii prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de gaj, prin depunerea cererilor prealabile din 26 iunie 2009, 21 aprilie 2011, 27 decembrie 2011, 21 ianuarie 2019 și 1 februarie 2019, expediate în adresa SRL „Radilen-Com”, prin care a solicitat rambursarea sumelor împrumutate, acordându-i pentru aceasta un termen de o lună, iar în caz contrar Ion Culai își va exercita dreptul de gaj sunt.

Totodată, dând eficiență caracterului pozitiv al acestor acțiuni, care au avut loc după depunerea cererii de chemare în judecată de către Ion Culai, instanța de apel a trecut cu vederea, ignorând dispozițiile art. 488 Cod civil, *în vigoare până la 1 martie 2019*, potrivit cărora creditorul gajist care intenționează să-și exercite dreptul de gaj trebuie să notifice acest lucru debitorului creanței garantate și, după caz, debitorului gajist și terțului deținător al bunului gajat.

După notificare, creditorul gajist *depune la registrul* în care a fost înregistrat

gajul un preaviz, la care anexează dovada notificării debitorului gajist.

Preavizul trebuie să indice mărimea creanței garantate, temeiul începerii urmăririi, dreptul pe care creditorul gajist intenționează să-l exercite, să conțină descrierea bunului gajat și somația ca debitorul gajist să transmită, în termenul acordat de creditorul gajist, bunul gajat. Preavizul se semnează de creditorul gajist.

Termenul acordat de creditorul gajist pentru transmiterea bunului nu va fi mai mic de 10 zile pentru un bun mobil, de 20 de zile pentru un bun imobil și de 10 zile pentru un bun luat în posesiune spre a fi administrat, începând cu data înregistrării preavizului.

Mai cu seamă că reglementări similare sunt prevăzute și la art. 67 alin. (1) și (2) din Legea nr. 449 din 30 iulie 2001 cu privire la gaj, *în vigoare la acel moment*, care reglementau că creditorul gajist care intenționează să execute dreptul de gaj trebuie să notifice acest fapt prin transmiterea unui aviz de executare debitorului gajist și, după caz, debitorului obligației garantate, terțului care deține bunul gajat, debitorului obligației patrimoniale gajate, altor creditori gajiști și altor creditori care au înștiințat creditorul gajist despre drepturile lor asupra bunurilor gajate sau le-au înscris în Registrul garanțiilor.

După notificare, creditorul gajist care deține un gaj înregistrat fără deposedare va depune în Registrul garanțiilor o copie a avizului de executare.

La fel și dispozițiile art. 31 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 142 din 26 iunie 2008 cu privire a ipotecă, *în vigoare la acel moment*, prevedeau că în vederea inițierii executării dreptului de ipotecă, creditorul ipotecar este obligat:

a) să expedieze debitorului ipotecar și, dacă este cazul, debitorului o notificare privind intenția sa de a executa dreptul de ipotecă în baza contractului de ipotecă;

b) să înregistreze în Registrul bunurilor imobile preavizul privind executarea dreptului de ipotecă.

De altfel, aceste incoerențe au fost invocate și de instanța de recurs prin decizia din 22 august 2018, odată cu trimiterea cauzei la rejudecare, respectiv, rămânând neelucidate de instanța de apel.

Ca consecință, instanța de recurs notează că împrejurările descrise urmau a fi cercetate minuțios de către instanța de apel, în vederea stabilirii certe și definitive a circumstanțelor relevante pentru soluționarea justă a cauzei, astfel că, omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

De altfel, superficialitatea examinării cauzei de către instanța de apel se atestă și prin faptul că aceasta la adoptarea soluției sale a trecut cu vederea că prin încheierea din 26 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cadrul procesului de insolvență al SRL „Radilen-Com”, a fost respinsă cererea lui Ion Culai de validare a creanței în sumă de 80000 de euro, în temeiul recipisei din 1 iulie 2008 și respinsă cererea lui Ion Culai cu privire la validarea creanței în sumă de 68000 de euro, în temeiul recipisei din 1 august 2008 și prin care a fost constatată inexistența recipisei din 1 august 2008 în sumă de 68000 de euro, deoarece Ion Culai nu a prezentat copia recipisei din 1 august 2008 și nici originalul acesteia (f. d. 140-144 vol. I).

Or, în conformitate cu art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Mai mult decât atât, soluția instanței de apel în sensul adoptat este cu atât mai inexplicabilă, cu cât aceasta a lăsat fără apreciere și nu a clarificat invocarea SRL „Radilen-Com” din acțiunea reconvențională, precum că la data de 12 februarie 2014, fostul administrator al SRL „Radilen-Com”, Dumitru Timotin, a dat explicații în cadrul procedurii de insolvență, precum că Ion Culai l-a influențat și convins pe Dumitru Timotin să instituie gajul asupra cotelor-părți ce le avea SRL „Radilen-Com” în proprietate și anume asupra terenurilor aflate în or. Cricova str. Libertății 3 și în or. Cricova str. Libertății 5, în lipsa datoriei față de Ion Culai, cu scopul de a exclude posibilitatea „Băncii Comerciale Române” SA de a pretinde la bunurile imobile respective (f. d. 223 vol. I).

Elucidarea acestor aspecte, este cu atât mai importantă, cu cât din explicațiile fostului administrator al SRL „Radilen-Com”, Dumitru Timotin din 12 februarie 2014, anexate la materialele dosarului, acesta a considerat contractele de gaj nr. 4385 din 3 iulie 2008 și nr. 5435 din 21 august 2008, dintre SRL „Radilen-Com”, reprezentată de administratorul Dumitru Timotin în calitate de debitor gajist și Ion Culai în calitate de creditor gajist, ca fiind încheiate prin înșelăciune și abuz de încredere (f. d. 231 vol. I), iar pentru aceasta ar trebui să fie auzite personal persoanele care au fost principalii figuranți în litigiul dat – Ion Culai și Dumitru Timotin.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs relevă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și anume cauza *Fomin vs. Moldova* din 11 ianuarie 2012, unde Curtea a indicat că dreptul la un proces echitabil include dreptul părților de a fi auzite, ce, la rândul său, presupune nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar, în primul rând, obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente ale părții au fost acceptate sau respinse.

Instanța de recurs remarcă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz vs. Spania*, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce, în speță, lipsește.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986).

Instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

În același timp, Colegiul menționează că din prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, rezultă că trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel doar o singură dată, a fost concepută de legiuitor ca o dispoziție edictată în favoarea părților, urmărindu-se soluționarea într-un termen rezonabil a cauzelor, însă, în speță, aplicarea acestei dispoziții este în defavoarea recurentului, aplicarea ei producându-i daune mult mai mari decât trimiterea spre rejudecare.

În atare circumstanțe, se decide casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel pentru a se asigura părților o judecare efectivă a cauzei în ordine de apel, ca garanție a legalității și temeiniciei actului judecătoresc care va fi adoptat.

În consecutivitatea celor descrise supra rezultă incontestabil că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege, fapt ce dictează casarea integrală a deciziei instanței de apel.

Față de toate aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de administratorul autorizat al Societății cu Răspundere Limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate, Vitalie Roșca.

Se casează decizia din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Culai împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvabilitate cu privire la transmiterea în posesiune a bunurilor gajate pentru vânzarea ulterioară în scopul stingerii datoriei, anularea interdicțiilor și încasarea cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Radilen-Com”, în proces de

insolvabilitate împotriva lui Ion Culai cu privire la anularea recipiselor, recunoașterea nulă a contractelor de gaj și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Aliona Miron

Ghenadie Plămădeală

Ala Cobăneanu